

фінансового інституту, а також його позиціонування не як продавця, а як друга, порадника, консультанта.

Інноваційна активність банків має певні особливості, оскільки результатом їх діяльності є не товари, а послуги; для них характернішими є інкрементальні, а не радикальні інновації; процесні, а не продуктові, тобто види інновації, які важче помітити та проаналізувати [4].

Отже, інноваційні стратегії допомагають створювати та підтримувати імідж сучасної, динамічної, респонсивної компанії, яка чутливо реагує на зміни потреб клієнтів, зацікавлена у вирішенні їх фінансових проблем, забезпечує комфортне та доступне обслуговування. Інноваційність у сучасних умовах стає найкращим брендом банку, що привертає донього клієнтів, партнерів, та інвесторів.

Список літератури:

1. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти: монографія / С.Б. Єгоричева; ВНЗ у кооперації «Полтавський університет економіки і торгівлі». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. – 348 с
2. Пятков А. In-store banking – новая модель банковского бизнеса / А. Пятков // Банковское обозрение. – 2008. - № 11. – С. 54-61.
3. Резник Г. Проблемы и вызовы для американских банков / Г. Резник // Банковская практика за рубежом.- 2006. - № 2. – С. 35-40.
4. Сурин А.В. Инновационный менеджмент: учеб. [для вузов] / А. В. Сурин, О. П. Молчанова. – М.: Университетский гуманитарный лицей, 2007. – 431 с.

Марина КАЗЬМИР

*студентка Кам'янець-Подільської філії Національного університету
Державної податкової служби України*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

Ефективність роботи банку і його конкурентоспроможність на ринку багато в чом у залежать від впровадження нових банківських продуктів і технологій.

У сучасних умовах розвиток банківського бізнесу нерозривно пов'язаний з автоматизацією, впровадженням новітніх технічних засобів і передових банківських технологій по просуванню на ринок банківських продуктів і послуг, а також з пошуком інструментів, що підвищують привабливість банківських послуг, чому сприяють інновації.

Банківська інновація – це реалізований у формі нового банківського продукту або операції кінцевий результат інноваційної діяльності банку.

Банківська інновація є функцією часу. Вона діє тільки в рамках часу, які встановлені початковою і кінцевою точками життєвого циклу даної інновації. А це значить, що банківською інновацією не можуть вважатися банківський продукт або операція, які є новими тільки для даного банку, але які вже давно реалізовані в інших банках. До банківських інновацій не можуть ставитися також незначні зміни, які носять приватний порядок і не міняють змісту і суті банківського продукту або операції.

Успішність інноваційної діяльності банку залежить від ефективності організаційно-економічного механізму її реалізації, створеного на основі певної теоретичної та методологічної бази. Одним з підґрунть його формування є орієнтація банківської установи на розробку та впровадження певних типів інновацій, що

визначаються на підставі їх класифікації, необхідність якої викликана різноманіттям сфер та об'єктів банківських нововведень.

Однією з основоположних ознак класифікації банківських інновацій є предмет та сфера їх застосування. У цьому відношенні, як правило, виділяються:

- продуктові інновації (створення нових продуктів та послуг);
- ринкові інновації (що відкривають нові сфери застосування продукту);
- процесні інновації (технології, організація діяльності, управління), іноді вони ще називаються забезпечувальними.

З сучасної точки зору, ця класифікація є занадто укрупненою і залишає поза увагою деякі нові сфери інноваційної діяльності банків. Враховуючи зарубіжний досвід, серед продуктових інновацій доцільно окремо виділяти фінансові, які мають вигляд різноманітних фінансових інструментів, що обертаються на грошовому ринку. Від звичайних продуктових вони відрізняються причинами виникнення, специфічним процесом створення, особливостями життєвого циклу.

Серед ринкових інновацій, крім пов'язаних з виведенням товарів на нові ринки, слід, безумовно, виокремлювати інновації у каналах збуту та маркетингових комунікаціях комерційного банку, значення та динамічність змін яких останніми роками суттєво підвищилися.

Забезпечувальні інновації беруть участь у процесі банківського виробництва: вдосконалювати умови та механізми виконання банками своєї основної функції у суспільстві, що полягає у задоволенні потреб економічних суб'єктів у різноманітних фінансових послугах.

У цій групі інновацій доцільно виділити:

- технологічні інновації, що пов'язані з розвитком технічних можливостей функціонування банку;
- процесні інновації, освоєння нової або значно удосконаленої продукції, організації виробництва;
- сервісні інновації, що полягають у розробці нових підходів до обслуговування клієнтів;
- управлінські інновації, що стосуються змін організаційної структури банку, механізмів планування, контролю, стимулювання тощо;
- концептуальні інновації, що полягають у змінах моделі та стратегії ведення бізнесу.

За інноваційним потенціалом, банківські інновації, як і інновації в інших сферах діяльності, прийнято поділяти на:

- радикальні, або базисні, які, означають впровадження принципово нових продуктів та послуг, якісно нових технологій їх реалізації та надання, а також процесів, заснованих на нових наукових принципах;
- модифікуючі інновації – це невеликі, але важливі або суттєві покращення продуктів та процесів;
- комбінаторні (архітектурні) інновації дуже часто стають основою створення нових продуктів для клієнтів, що задовольняють їх індивідуальні потреби.

За обсягом впливу на банківську діяльність, інновації поділяються на:

- локальні – це інновації, що оновлюють освітній процес, забезпечують зміну його форм, методів, засобів навчання, виховання й управління;
- системні – це ті, які представляють нові функції за допомогою об'єднань складових частин радикальних інновацій новими способами.

У залежності від ринкової ситуації та обраної стратегії, банк може здійснювати:

- реактивні – це інновації, які забезпечують виживання фірми в умовах конкуренції;

- стратегічні інновації – це нововведення, впровадження яких має випереджувальний характер з метою отримання конкурентних переваг у перспективі.

Покращення інноваційної діяльності банківських установ доцільно здійснювати комплексно, одночасно за різними організаційно - економічними напрямками, підпорядкованими єдиному стратегічному задуму, орієнтованому на задоволення потреб клієнтів в інноваціях, а також на успішну реалізацію інноваційної політики банку.

Стратегія банку – концептуальна основа його діяльності, що визначає пріоритетні цілі і завдання банку і шляху їх досягнення і відрізняє банк від його конкурентів в очах його клієнтів і службовців.

Інноваційна стратегія у динамічному зв'язку поглиблює, уточнює і сприяє реалізації корпоративної стратегії, створюючи з неї інтегроване ціле.

Комплексний підхід до управління банківською інноваційною діяльністю включає:

- SWOT – аналіз інноваційних можливостей банку (визначення сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз);

- вдосконалення планування інноваційної діяльності;

- вивчення наявних і потенційних ринків для здійснення інновацій;

- оптимізацію організаційної структури банку;

- розробку нових та вдосконалення наявних продуктів та послуг банку;

- пропонування продуктів і послуг таким чином, щоб привернути увагу до інноваційної діяльності банку якомога більшої кількості клієнтів;

- активізацію роботи із залучення клієнтів;

- постійний контроль за підвищенням якості обслуговування клієнтів.

Для удосконалення управління інноваційної діяльності банківських установ, доречним буде використання так званого управління за цілями. Управління банківською інноваційною діяльністю за цілями – це процес, який, складається з чотирьох етапів:

1) розробка чітких цілей інноваційної діяльності;

2) розробка реалістичних планів їх досягнення (стратегій);

3) систематичний контроль та оцінка результатів інноваційної діяльності;

4) коригуючі заходи для досягнення запланованих результатів.

Основною метою удосконалення управління банківською інноваційною діяльністю є оптимальне збільшення прибутку, це може бути досягнуто тільки за ефективною координації роботи всіх головних служб банку: маркетингової, виробничо-технологічної, кадрової, фінансової.

Отже, у сучасних умовах запорукою успішної роботи банківських установ стає розробка та реалізація інноваційних стратегій, які орієнтують на створення максимальної споживчої цінності для клієнтів, дозволяють забезпечувати та утримувати конкурентні переваги у довгостроковій перспективі.

Список літератури:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" №2121-III від 7 грудня 2000 року. Із змінами і доповненнями.

2. Лакоснік Є. Банківські інновації на ринках, що розвиваються / Є. Лакоснік // Банківська практика за кордоном. – 2006. – №7

3. Вікулов В.С. Типологія банківських інновацій / В. С. Вікулов // Фінансовий менеджмент. – 2004. – №6.